

Konjunktúrajelentés 2022

A Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara
28. Konjunktúra-felmérésének eredményei

Függelék

A. Kérdések

Gazdasági helyzet és várakozások

1.1. Hogyan vélekedik Magyarország jelenlegi gazdasági helyzetéről?

» *jó - kielégítő - rossz*

1.2. Hogyan vélekedik a magyar gazdaság kilátásairól idén az előző évhez képest?

» *jobb - változatlan - rosszabb*

1.3. Hogyan vélekedik ágazata jelenlegi helyzetéről?

» *jó - kielégítő - rossz*

1.4. Hogyan alakul ágazatának helyzete idén az előző évhez képest?

» *jobb - változatlan - rosszabb*

1.5. Hogyan vélekedik vállalatának jelenlegi üzleti helyzetéről?

» *jó - kielégítő - rossz*

1.6. Hogyan alakul vállalatának üzleti helyzete idén az előző évhez képest?

» *jobb - változatlan - rosszabb*

1.7. Hogyan alakul vállalatának teljes árbevétele idén az előző évhez képest?

» *nő - változatlan - csökken*

1.8. Hogyan alakul exportárbevétele idén az előző évhez képest?

» *nő - változatlan - csökken*

1.9. Hogyan változik vállalatának létszáma idén az előző évhez képest?

» *nő - változatlan - csökken*

1.10. Hogyan alakulnak vállalatának beruházási kiadásai idén az előző évhez képest?

» *nő - változatlan - csökken*

2. Hány százalékkal emelkednek a vállalat átlagos bérköltségei idén (egy főre számítva)?

» *százalékban (kérjük, egész számot adjon meg – tizedesjegyek és %-jel nélkül)*

Üzleti környezet

3. Mennyire elégedett az üzleti környezet felsorolt tényezőivel?

» *1 - nagyon elégedett 5 - nagyon elégedetlen*

- 3.1. EU-tagság
- 3.2. Közigazgatási rendszer
- 3.3. Adóterhek
- 3.4. Adórendszer, adóhivatalok
- 3.5. Állami és uniós támogatások hozzáférhetősége
- 3.6. Infrastruktúra (közlekedés, kommunikáció, energia)
- 3.7. Jogbiztonság
- 3.8. A közbeszerzési pályázatok átláthatósága
- 3.9. A gazdaságpolitika kiszámíthatósága
- 3.10. Korruptió és bűnözés elleni fellépés
- 3.11. Politikai és szociális stabilitás
- 3.12. A K+F feltételrendszere
- 3.13. A helyi beszállítók rendelkezésre állása és minősége
- 3.14. Fizetési fegyelem
- 3.15. Munkaköltségek
- 3.16. A munkavállalók termelékenységése és motiváltsága
- 3.17. A munkavállalók képzettsége
- 3.18. A felsőoktatás minősége
- 3.19. A szakképzés minősége
- 3.20. A munkajog rugalmassága
- 3.21. A szakképzett munkaerő rendelkezésre állása

4. Kíváncos-e az euró bevezetése Magyarországon?

» *igen - nem - nincs vélemény*

5. Összességében hogyan értékeli a jelenlegi kormány munkáját?

» *jó - kielégítő - rossz - nincs vélemény*

6.1. Ma ismét Magyarországot választaná-e befektetési helyszínnek?

» *igen - nem*

6.2. Ha NEM: melyik országot választaná?

» *Kérjük nevezze meg az országot:*

7. Hol látja a legnagyobb kockázatokat vállalata gazdasági fejlődésében a következő tizenkét hónapban?

» *(Több válasz is lehetséges)*

Kereslet

Finanszírozás

Munkaköltségek

Szakképzett munkaerő hiánya

Árfolyam

Energiaárak

Nyersanyagárak

Jogbiztonság

Gazdaságpolitikai keretfeltételek

Infrastruktúra

Kereskedelmi akadályok / a helyi vállalkozások előnyben részesítése

8. Tervezi-e vállalata / vállalatcsoportja belátható időn belül a meglévő beszállítók (egy részének) helyettesítését vagy kiegészítését?

» *nagyon valószínű - lehetséges - nem valószínű - jelenleg nem foglalkozunk a kérdéssel*

8.B. Ha igen, valószínűleg melyik régióban keresnek új beszállítókat?

Németország

EU – egyéb Nyugat-Európa

EU – Közép-kelet-Európa

Kelet-Európa (EU-n kívül)

Afrika

Ázsia - Csendes Óceáni Térség

Észak-Amerika

Közép- és Dél-Amerika

9. Mikorra várható Ön szerint a nemzetközi ellátási láncok messzemenő normalizálódása?

kb. 6 hónapon belül

2022 végéig

2023-as év folyamán

Nem lesz messzemenő visszatérés a korábbi állapotokhoz.

nincs válasz

10. Milyen intézkedéseket hozott vagy tervez a közeljövőben hozni a szakképzett munkaerőhiány következményeinek enyhítésére?

» *már végrehajtottuk/alkalmazzuk - előkészítés alatt - nincs válasz*

A kölcsönzött munkaerő fokozott alkalmazása

A munkavállalók vonzáskörzetének kiterjesztése (pl. közlekedési ajánlatok révén)

Szakképzett munkaerő toborzása külföldön

A nyugdíjkorhatárt betöltött munkavállalók motiválása a vállalatnál maradásra

A vállalaton belüli képzés kiterjesztése

Fokozott együttműködés oktatási intézményekkel

A bérek piaci átlagon feletti emelése

A béren kívüli juttatások kiterjesztése (fringe benefits)

Fokozott automatizálás, digitalizáció

Gyártósorok áthelyezése más országokba

Egyéb:

11. Milyen területeken tervez a klímavédelemmel és fenntarthatósággal kapcsolatos intézkedéseket a belátható jövőben?

» *már végrehajtottuk/alkalmazzuk - előkészítés alatt - nincs válasz*

Termelési folyamatok, technológiák, energetika átalakítása
Körforgásos gazdaság és fenntartható nyersanyagok használata
A károsanyag kibocsátás csökkentése, dekarbonizáció
Termékfejlesztés, termékportfólió
Munkavállalók képzése
Marketing, ügyfélkapcsolatok
A beruházások helyszínének felülvizsgálása
Fenntarthatósági kritériumok a beszállítók kiválasztása során
Menedzsment, vezetés, szervezeti felépítés
Fenntarthatóság mérése, monitoringozása
Finanszírozás, uniós taxonómia
Egyéb:

12. Mik a legfőbb akadályai a fenntarthatósági átalakulásnak az Ön vállalatánál?

» *1 = egyáltalán nem akadály 5 = nagyon nagy akadály*

Az ágazatot/üzleti modellt nem érinti közvetlenül
Nincsenek piaci ösztönzők/előnyök
Nincs kereslet az ügyfelek részéről
Magas költségek, a jövedelmezőség csökkenése
A végrehajtáshoz szükséges kompetenciák/források hiánya
Más kérdések magasabb prioritást élveznek
Alacsony meggyőződés a személyzet körében
Egyéb:

13. Milyen rövid távú gazdasági következményeket tapasztal vagy vár az ukrajnai orosz inváziótól az Ön vállalatára nézve?

» *(Több válasz is lehetséges)*

Magasabb energia-, nyersanyag- és alapanyagköltségek
Nyersanyagok és beszállítások hiánya
Zavarok az ellátási láncban és logisztikában
A (kül-)kereskedelmi akadályok növekedése
Növekvő jogbizonytalanság
A termelés leállítása vagy csökkentése
A termelés emelése
Beérkező rendelések csökkenése
Beérkező megrendelések növekedése
Üzleti partnerek elvesztése, üzleti kapcsolatok megszakadása
Pénzforgalmi, fizetési akadályok
Nincs következmény
Egyéb:

14. Milyen hosszú távú változásokra számít a nemzetközi munkamegosztásban?

» (Több válasz is lehetséges)

A szállítási útvonalak változása

A helyszínek, telephelyek megváltozott kockázatértékelése

Üzleti kapcsolatok megszüntetése vagy korlátozása bizonyos régiókban

Fióktelepek/termelés áthelyezése új helyszínekre

A fióktelepek/termelés áthelyezése közelebb a német/európai hazai piachoz

Az ellátási láncokra gyakorolt politikai befolyás növekedése (pl. törvények, kereskedelmi akadályok révén)

Fokozódó protekcionizmus / autark (önellátó) nemzetgazdaság

Beszállítóink nagyobb diverzifikációja

Értékesítési piacaink nagyobb diverzifikációja

A világgazdasági térségek elkülönülése

Nincs változás

Egyéb:

Vállalati adatok

Melyik országban van vállalata többségi tulajdonosának székhelye / központja?

Magyarországon (belföldön)

Németországban

Ausztriában

másik országban, éspedig:

* A vállalat fő tevékenységi köre

Feldolgozóipar

Energia- és vízellátás, hulladékkezelés

Építőipar

Kereskedelem

Szolgáltatások

* Foglalkoztatottak száma Magyarországon

1-49

50-249

250 vagy több

* Az exportértékesítés aránya a teljes árbevételhez képest

0-20%

20-40%

40-60%

60-80%

80-100%

* A vállalat székhelye (megye)

Kapcsolat

B. Módszertani megjegyzések

A megkérdezés formája:

- » A Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara (DUIHK) 1994 óta évente végez vállalati felmérést a gazdasági helyzetre és az üzleti környezetre vonatkozóan.
- » A megkérdezés írásos kérdőíven alapul. 2008 óta a kérdőív kitöltése online-felületen történik.
- » A válaszok anonimizált formában kerülnek feldolgozásra.

A megkérdezés ideje:

- » A kérdőívet **2022. március 22. és április 22.** között lehetett megválaszolni.

Ábrák

- » A százalékban megadott részarányok összege kerekítés miatt eltérhet 100%-tól.

Idősorok

- » A jelenlegi kérdőív legtöbb kérdése 2005 óta szerepel a felmérésben, ennek köszönhetően összehasonlítható eredmények a 2005-2021 közötti időszakra állnak rendelkezésre.
- » Ennél korábbi eredményeket csak abban az esetben tüntetjük fel az idősorokban, ha az akkori kérdés megfogalmazása pontosan megfelelt a jelenleg használt kérdésnek.

Fogalmak

Ágazatok

- » Ágazatok szerint bemutatott értékek esetén az „összesen” érték a feldolgozó ipart, az energia-és vízellátást/ hulladékgazdálkodást, az építőipart, a kereskedelmet és a szolgáltató ipart foglalja magába.
- » Ha másként nem jelöljük, az „ipar” csak a feldolgozó ipart jelenti, az építőipar, valamint az energia / vízellátás, hulladékgazdálkodás nélkül.
- » A „kereskedelem” magába foglalja a kis-, nagy- és külkereskedelmet.

Régiós átlag, térség átlaga

- » A „régio” vagy a „térség” alatt a felmérésben résztvevő 16 országot értjük, a régiós átlag a 16 ország átlagértékeinek számtani átlaga.
- » Néhány kérdésnél az átlagban szereplő országok száma kisebb lehet, mert egyes országokban nem vagy más formában tették fel a szóban forgó kérdést.

1. fejezet (Gazdasági helyzet és várakozások)

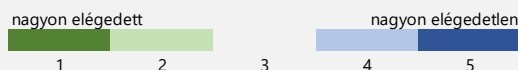
Jelmagyarázat:

		
jó	kielégítő	rossz
javul	változatlan	romlik
nő		csökken

- » „Egyenleg” alatt a pozitív (jó, jobb, nő) és negatív (rossz, rosszabb, csökken) válaszok közötti különbséget értjük (százalékpontban). Sorrendek vagy a korábbi évekkal való összehasonlítások ezen az egyenlegen alapulnak.

Üzleti környezet

Jelmagyarázat:

- » Az egyes tényezőkkel való elégedettséget 1-től (nagyon elégedett) 5-ig (nagyon elégedetlen) terjedő skálán lehetett minősíteni. Az ábrákon feltüntetett értékek az adott válaszok (1-5) százalékos részarányát jelölik. A 100-ból hiányzó érték a semleges válaszok (3) aránya.
- » A szövegben – eltérő jelölés hiányában – az 'elégedett' kifejezés az 1+2 (nagyon elégedett + elégedett) válaszok, az 'elégedetlen' kifejezés pedig a 4+5 (elégedetlen + nagyon elégedetlen) válaszok együttes arányára vonatkozik.
- » Sorrendek vagy a korábbi évekkel való összehasonlítások a válaszok számtani átlagán (1-5) alapulnak.

Befektetői Hangulat Index (BHI)

- » A DUIHK Befektetői Hangulat Indexének értékét kizárólag a felmérés eredményeiből vezetjük le. Célja az adott évben várható gazdasági aktivitás szemléltetése. Ezért az index a felmérés azon eredményeit veszi figyelembe, amelyek leginkább hatással vannak a vállalatok beruházási tevékenységére.
- » A mutató elméletileg „+100” (legjobb) és „-100” (legrosszabb) közötti értékeket vehet fel.

A BHI index összetevői:

rész-indexek	súly	komponensek
Üzleti helyzet	10%	nemzetgazdaság helyzete saját üzleti helyzet
Üzleti várakozások	50%	nemzetgazdasági kilátások saját üzleti várakozások árbevételre vonatkozó várakozások beruházási tervek
Beruházási környezet	35%	gazdaságpolitikai tényezők (8 összetevő) adózás, támogatások (3 összetevő) piaci működési környezet (4 összetevő) munkaerő-piaci tényezők (6 összetevő)
Elkötelezettségi ráta	5%	Beruházási döntés megismétlése (4. kérdés)

C. Résztvevők

Magyarországi felmérés:

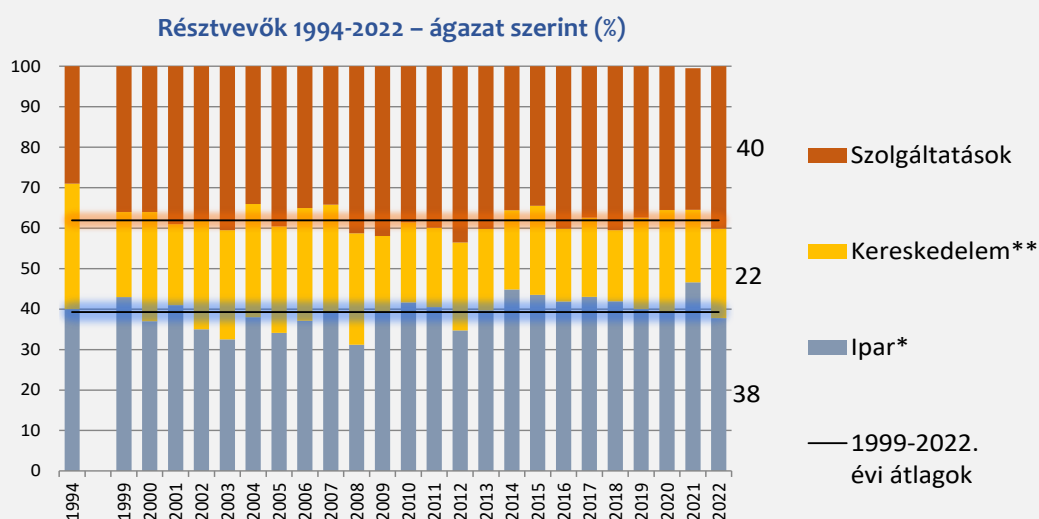
- » A 2022. évi magyarországi felmérésben összesen 173 vállalatvezető vett részt.

Nemzetközi felmérés:

- » A konjunktúrafelmérést 2006 óta azonos időben, és azonos tartalommal Közép- és Kelet-Európa több országában is végzik az ott működő német külkereskedelmi kamarák (AHK).
- » 2022-ben összesen 16 országban végezték el a felmérést.
- » Csehországban és Romániában csak erősen szűkített kérdéssor került alkalmazásra.
- » A nemzetközi „AHK konjunktúra-felmérés – Közép- és Kelet-Európa 2021” felmérésben 2021-ben összesen 1.179 vállalatvezető vett részt.

A magyarországi minta összetétele

- » A válaszadó vállalatok idei összetétele ágazat, létszám, exporthányad és az anyavállalat székhelye szerint alapvetően megfelel a sokéves átlagnak, valamint a nemzetközi felmérésben résztvevők átlagának is.

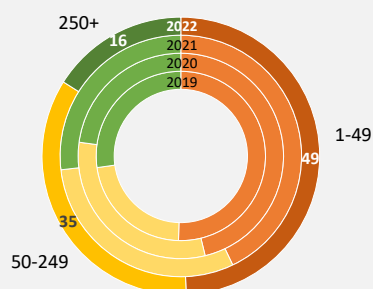

* termelés: feldolgozóipar, építőipar, energia-/vízellátás, hulladékgazdálkodás

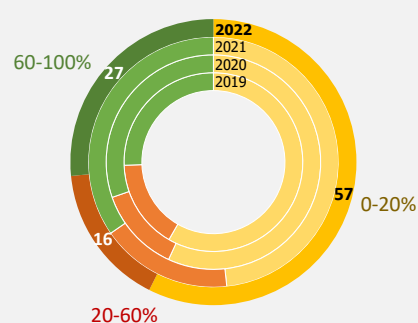
** kereskedelem: kül-, -nagy- és kiskereskedelem

Résztvevők összetétele 2019 – 2022

dolgozói létszám szerint

Exporthányad* szerint

Exporthányad: export-árbevétel aránya a teljes ár-bevételhez

D. Rövidítések

Az ország-rövidítések megfelelnek az Európai Bizottság hivatalos külkereskedelmi ország-jegyzékének (1833/2006. sz. rendelet, 2006. dec. 13).

NM-11	Új EU-tagállamok (2004/2007/2013, Málta és Ciprus nélkül)	HR	Horvátország
		HU	Magyarország
		KS	Koszovó
EU-15	A 2004. évi bővítés előtti tagállamok	LT	Litvánia
		LV	Lettország
AL	Albánia	MK	Észak-Macedónia
BA	Bosznia-Hercegovina	PL	Lengyelország
BG	Bulgária	RO	Románia
BY	Fehéroroszország	RS	Szerbia
CG	Montenegró	RU	Oroszország
CN	Kína	SI	Szlovénia
CZ	Csehország	SK	Szlovákia
EE	Észtország	UA	Ukrajna